Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ.
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulu inserțiuniloru: o seria garmondu pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și invoielă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 banĭ.

# GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. seu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 95. Brașovŭ, Sâmbătă, 30 Aprilie (12 Maiu) 1888.

Brașovŭ, 29 Aprilie st. v. 1888.

Nu se invoiescŭ cei de dincóce cu cei de dincolo de Laita asupra impositelorŭ pe spirtŭ.

Polonii din Galiția pretindŭ nisce concesiunĭ deosebite, carĭ facŭ imposibilă stabilirea unei ințelegerĭ comune intre cele două jumĕtățĭ ale monarchiei.

De altă parte guvernulŭ ungurescŭ nu póte renunța la venitele din darea pe spirtŭ, cu tóte că comerciulŭ de spirtŭ din Ungaria și-a perdutŭ piețele de consumŭ în urma concurenței din partea Austriei și a României.

Producțiunea spirtului este și mai eftină în Austria decâtŭ în Ungaria pentru că acolo se prepară mai alesŭ din cartofĭ pe când în Ungaria spirtulŭ se face din cucuruzŭ (păpușoiu) și orzŭ. Astfelŭ hectolitrulŭ de spirtŭ preparatŭ din cartofĭ este cu 7 fl. mai eftinŭ decâtŭ celŭ preparatŭ din cucuruzŭ.

Impositulŭ pe spirtŭ ce voiesce se-lŭ introducă guvernulŭ ungurescŭ va contribui dér în impregiurările de față mai multŭ la micșorarea producțiunei, decâtŭ la înmulțirea venitelorŭ visteriei.

Acésta o documenteză destulŭ de invederatŭ foile oposiționale unguresci, dér ce folosŭ, guvernulŭ din Peșta avêndŭ nevoiă de banĭ trebue sĕ creeze nouĕ veniturĭ și de aceea le ia deocamdată de unde póte. Pentru ceea ce o fi mai târdiu puținŭ își batŭ capulŭ cei dela putere, carĭ ne dau mereu dovedĭ, că trăiescŭ numai din mână în gură.

Ungaria trăiesce în comuniune vamală cu Austria și prin urmare se cere ca și proiectulŭ privitorŭ la impositulŭ pe spirtŭ sĕ fiă stabilitŭ de ambele guverne în ințelegere, intre marginile trase de tratatulŭ comercialŭ și vamalŭ esistentŭ.

Guvernulŭ din Austria însĕ fiind silitŭ a ține contŭ de interesele economice ale diferitelorŭ țĕrĭ, face dificultățĭ proiectului ungurescŭ, orĭ mai bine disŭ grupurile, din care se compune maioritatea parlamentului austriacŭ, facŭ aceste greutățĭ, ér în casulŭ de față cu deosebire Polonii din Galiția.

Imprejurarea acésta a produsŭ mare amărăciune în cercurile guvernamentale unguresci și organulŭ nemțescŭ alŭ d-lui Tisza merge până a ataca din nou în modulŭ celŭ mai vehementŭ sistemulŭ Taaffe, sub cuventŭ că amenință interesele comune economice ale monarchiei.

Când a fost vorba de-a se reînoi tractatulŭ comercialŭ cu România, și acésta nu s'a pututŭ mai alesŭ din causa oposițiunei guvernului ungurescŭ, cei din Austria, carĭ erau gata a cădé la învoială cu România, n'au mai atacatŭ sistemulŭ Tisza, pe care nu l'au durutŭ nicĭ chiar de interesele economice ale Ardealului.

Atuncĭ nu erau amenințate interesele economice ale monarchiei er acum, că-i vorba de venitele relativŭ neinsemnate ale dării de spirtŭ, suntŭ amenințate, fiind-că se punŭ piedecĭ unui proiectŭ alŭ guvernului ungurescŭ.

Contele Taaffe, care a tăcutŭ atuncĭ și s'a mulțumitŭ cu tóte, trebue sĕ-șĭ audă adĭ din partea guvernului ungurescŭ cele mai grave imputărĭ. I se spune că nu este în stare de a'șĭ ținea o promisiune dată, fiind-că n'are o maioritate compactă în parlamentŭ, pe care sĕ se pótă răzima, cum se razimă d-lŭ Tisza pe mamelucii sĕi.

Organulŭ tiszaistŭ găsesce, că tóte relele se tragŭ dela „tendințele federalisătóre“ ale cabinetului Taaffe, carĭ facŭ ca și pe terêmulŭ economicŭ fiecare provincia sĕ aibă pretensiunĭ deosebite.

O asemenea comuniune federalistică, în care fiăcare pretinde a i se scuti interesele speciale, nu le trebue celorŭ din Peșta, și de aceea se declară totŭ mai categoricŭ în contra sistemului politicŭ si economicŭ din Austria.

Acestŭ sistemŭ — dice „Pester Lloyd“ — nu se mai póte ține. Ii pare rĕu de contele Taaffe, că i-a împrumutatŭ bunulŭ sĕu nume, dér mai speréză încă, că Taaffe în cele din urmă se va împăca cu Nemții și le va ajuta sĕ restabilescă suprematia dualistă, așa cum a fostŭ urzită dela începutŭ.

Relațiunile dintre cele două jumĕtățĭ ale imperiului devinŭ dér totŭ mai încordate. Lupta între tendințele federaliste și centraliste devine totŭ mai înfocată și nu scimŭ decă în acéstă luptă posițiunea contelui Taafie va fi mai grea decâtŭ a d-lui Tisza.

## Regularea hotarĕloru intre Austro-Ungaria și România.

„Pester Lloyd“ ne dă informațiunea, că tratatulŭ pentru regularea granițelorŭ între România și Austro-Ungaria s'a înarticulatŭ astfelŭ, că acum se póte procede la punerea lui în aplicare. In celŭ mai apropiatŭ timpŭ va urma numirea unui comisarŭ regalŭ și apoi constituirea celorŭ șese comisiunĭ, carĭ tóte d'odată vorŭ procede în lunile de vară la fixarea graniței, care este împărțită în șese secțiunĭ. Pe lângă comisiunĭ se va atașa și unŭ personalŭ corĕspundĕtorŭ pentru lucrările de mapare. Stâlpii de graniță, de dimensiunĭ neobicĭnuitŭ de marĭ, vorŭ fi adêncițĭ în pămentŭ de 2 metri și încunjurațĭ cu movile de pétră dĭduită. Lucrările de mapare vorŭ fi conduse pentru Ungaria de generalulŭ Fabini.

## Francia și Germania.

O telegramă din Berlinŭ comunică următorulŭ faptŭ, din care se póte vedea câtŭ de încordate suntŭ raporturile dintre Francia și Germania:

„Norddeutsche Allg. Zeitung“ publică resultatulŭ anchetei asupra incidentului întêmplatŭ în Francia la Belfort, la care câțĭva supușĭ germanĭ au fostŭ înjurațĭ și maltratațĭ. Incidentulŭ a avutŭ locŭ la 8 Aprilie trecutŭ. Mulțimea i-ar fi huiduitŭ și poliția în deșertŭ a cercatŭ se'i apere. Germanii au fostŭ primițĭ cu strigătulŭ: „Josŭ Prusienii,“ și cu aruncăturĭ de pietrii și noroiu. Ei au rugatŭ pe unŭ ofițer care trecea sĕ'i protegeze, însĕ chiar ofițerulŭ striga: josŭ Prusienii! și le-a disŭ: Voi n'avețĭ ce căuta aicĭ. Singurulŭ șefŭ alŭ gărei a protegiatŭ pe Germanĭ, elŭ i-a ascunsŭ în locuința sa particulară și i-a expediatŭ cu primulŭ trenŭ.

„Norddeutsche Allg. Zeitung“ lăudândŭ atitudinea impiegațilorŭ drumului de fierŭ francesŭ și aceea a poliției, dice că conduita ofițerului probeză trista stare a educațiunei ofițerilorŭ francesĭ. Incidentulŭ de Belfort va impedeca de sigurŭ pe Germanĭ de a lua parte la Expozițiunea ce va avea locŭ la Parisŭ la 1889. Nimenea nu va voi sĕ expue bunurile sale la pericolul de a fi tratate așa cum suntŭ tóte persónele lorŭ. Autoritățile francese suntŭ datóre de a împiedeca asemenea incidente.

## Țarulŭ Alexandru III și Panslavismulŭ.

Oficiosulŭ „Kölnische Zeitung“ publică unŭ articulŭ însemnatŭ sub titlulŭ de mai susŭ, din care estragemŭ următórele:

Din numirea generalului Bogdanovicĭ, atâtŭ de necompatibilă cu firea lui Alexandru III, nu putemŭ trage altă consecință decâtŭ că Panslavismulŭ este acum mai tare decâtŭ Țarulŭ însușĭ. In diua în care numia pe generalulŭ Bogdanovicĭ, se scia la Petersburgŭ că regina Angliei era în drumŭ spre Berlinŭ. Nicĭ chiar apropiata întêlnire între regina Victoria și ginerele sĕu nu a putut sĕ amâne pentru câte-va dile unŭ faptŭ destinatŭ a produce cea mai mare mirare în Germania. S'ar părea că politica rusescă crede atâtŭ de multŭ în succesulŭ apropiatŭ alŭ generalului Boulanger și alŭ d-lui Deroulède în Francia, încâtŭ nu mai stă pe gândurĭ de a arunca pe Germania, care are deja aliațĭ credinciorșĭ, în brațele Angliei, seu în orĭ ce casŭ sĕ o împingă a întra în vederile politicei englese.

Generalulŭ Bogdanovicĭ fusese pensionatŭ de Țarulŭ, fiindcă prin Francia făcea politică și anume pleda pentru o alianță franco-rusă ceea ce produsese nemulțămire în Germania. Adĭ generalulŭ Bogdanovicĭ e reîntegratŭ și numitŭ ministru.

In privința tendințelorŭ panslaviste din Rusia, se scrie din Petersburg „Gazetei de Colonia“:

Partida panslavistă desfășură de câtva timpŭ o mare activitate, grația mai cu sémă generalului Bogdanovicĭ, unulŭ din cei dintâiu conducĕtori carĭ au lucratŭ atâtŭ de multŭ la încuragiarea acelei partide. La întărirea partidei a contribuitŭ și alegerea generalului adjutantŭ Ignatieff ca presidentŭ al așa numitei *„Societățĭ de binefacere slave.“* Dicemŭ „așa numita“ societate de binefacere, pentru că sub acestŭ nume se ascunde focarulŭ agitațiunei panslaviste. De acolo a eșitŭ resbelulŭ sêrbo-bulgarŭ, acolo s'au urditŭ mișcările din Bulgaria, acolo s'a preparatŭ, acolo s'a esecutatŭ căderea prințului Alexandru. Intr'unŭ cuventŭ, de acolo plécă rublele în căletoria. Despre vre-o binefacere nicĭ nu e vorbă; chiar când se dau ajutóre, precum s'au datŭ Muntenegrenilorŭ scăpațĭ, și atuncĭ acésta se face cu unŭ scopŭ politicŭ.

Fiă-care societate de binefacere desfășură o mare dibăciă, ca sĕ câștige ca aderențĭ, fiă secrețĭ, fiă pe față, bărbațĭ de valóre. Intocmai precum s'a încredințatŭ diplomația panslavistă domnilorŭ Ignatiev, Hitrovo, Saburov, și Mohrenheim, totŭ așa s'a datŭ și comandamentulŭ armatei generalisimilorŭ Kuropatkin, Obrutchew, Scobelew și alții mulțĭ. Cu cât se câștigă persóne mai influente, cu atâtŭ mai lesne potŭ aceștia sĕ dea posturĭ mai însemnate amicilorŭ și aderențilorŭ lorŭ. In adunările secrete se lucréză la politica înaltă, se discută mijlócele posibile spre a se ajunge la scopŭ. Se înțelege că sub un omŭ politicŭ așa finŭ și esperimentatŭ în politica panslavistă, ca contele Ignatieff, fostulŭ ministru plenipotențiarŭ la Constantinopole, activitatea societăței va deveni și mai întinsă.

Numele singurŭ alŭ generalului este o trîmbiță a panslavismului, la glasulŭ căreia ajutórele au se curgă mai multŭ decâtŭ până acum. Mai întêiu scopulŭ principalŭ este resturnarea d-lui de Giers. Ca unŭ indiciu despre acésta, putemŭ cita o frasă a lui Ignatieff: actualiĭ și foștĭ funcționarĭ ai ministerului de esterne hotărîseră, cu ocasiunea jubileului d-lui de Giers, sĕ-i aterne portretulŭ, de mărime naturală, într'o sală a ministerului, și au întrebatŭ pe Ignatieff, decă vre și elŭ sĕ ia parte la acésta. Contele refusă orĭ-ce participare: Așĭ plăti îndecitŭ și chiar mai multŭ, decă ar vré cine-va sĕ spândure pe d. Giers în loculŭ portretului sĕu.“ Cu tóte astea nicĭ nu se póte gândi cine-va la o înlăturare a d-lui de Giers, atâtŭ de necesarŭ împĕratului în politica esterióră, — cu atâtŭ mai puținŭ la o înlocuire a acestuia prin contele Ignatieff, atâtŭ de puțin simpaticŭ împĕratului. Pe de altă parte nu se póte spune cu siguranță la ce nu póte sĕ ajungă panslavismulŭ.“

## O fortăreță rusescă în Țera turcescă.

La „Revue de l'Orient“ din Budapesta, cu data de 6 Maiu, publică, sub titlulŭ de mai susŭ o notiță importantă asupra mănăstirilorŭ rusescĭ dela muntele Athos.

După ce face istoricul acestorŭ mănăstirĭ și povestește cum dobêndiseră moșii marĭ în Rusia, cum apoi guvernulŭ rusŭ oprea pentru dênsulŭ veniturile acelorŭ moșii, organulŭ din Budapesta continuă:

Dela 1840, acțiunea nefastă a Rusiei a începutŭ a se simți și aci, favorisată chiar de Otomanĭ.

Mănăstirea Pantelimon primì în acelŭ anŭ, după cererea guvernului din Petersburgŭ, vre-o dece călugărĭ rușĭ. De atuncĭ numĕrulŭ lorŭ a crescutŭ mereu; rușii s'au străcuratŭ în mănăstirĭ din ce în ce mai numĕroșĭ. In 1860, s'au isgonitŭ cu forța vre-o 60 călugărĭ: în 1875 a fostŭ isgonitŭ, cu ajutorulŭ autorității turceștĭ, *protosulŭ* grecŭ, pentru a'lŭ înlocui cu unŭ rusŭ. Totŭ odată s'a întrodusŭ liturghia rusescă în loculŭ celei grecescĭ.

Altădată mănăstirea Pantelimonŭ era din cele mai neînsemnate. De câțĭva anĭ a devenitŭ forte bogată și se va mări forte multŭ. Ospăteză aprópe o miiă de călugărĭ rușĭ și este armată ca o cetățuie. Rușii au mai măritŭ și o sucursală a unei alte mănăstirĭ grecești

căreia s'au oferitŭ 50,000 lire turcescĭ spre a o rĕscumpăra, ea conţine 600 de călugărĭ ruşĭ.

Astădĭ în peninsula Ainoros se află peste 2500 de călugărĭ muscalĭ, cei grecĭ fiindŭ multŭ mai puţinĭ la numĕrŭ. — Printre dênşii suntŭ şi militarĭ, între alţii unŭ oficerŭ de statŭ-majorŭ, sub numele de *fratele Mina.* In 1860, generalulŭ rusŭ Sebastianof cârmuia organisaţia. Acum este generalulŭ Assimof, înconjuratŭ de mai mulţĭ notabilĭ ruşĭ.

Toţĭ călugării ruşĭ suntŭ ómenĭ voinicĭ şi tinerĭ, sĕmenândŭ mai multŭ a soldaţĭ decâtŭ a călugărĭ, pe când cei grecĭ suntŭ toţĭ nişte bĕtrânĭ gârboviţĭ.

Vase rusescĭ comunică de a dreptulŭ cu mănăstirea şi fiindcă supravegherea córstelorŭ e fórte slabă din partea Turcilorŭ, se înţelege lesne cum aceste mănăstirĭ au pututŭ fi înzestrate cu materialŭ de rĕsboiu.

Ruşii au rădicatŭ planulŭ întregei peninsule Ainoros, punctele principale suntŭ fotografiate, în fine totulŭ e pregătitŭ şi décă nu se bagă de sémă arŭ puté se isbucnéscă acolo întêmplărĭ cu totulŭ neprevĕdute. Nimĕnui nu-i trece prin minte că *peninsula Ainoros, înconjurată de stâncĭ, a fostŭ prefăcută într'unŭ sistemŭ de cetăţui inexpugnabile, fórte potrivită pentru operaţiunĭ strategice.*

Şi ruşii urméză sĕ întărescă garnisóna acestei posiţiunĭ strategice. Acum de curêndŭ, consululŭ rusŭ Gastrebof a adresatŭ celorŭ 17 mănăstirĭ carĭ au rĕmasŭ grecestĭ trei scrisorĭ, prin carĭ le promite că li se vorŭ restitui veniturile confiscate, décă arŭ consimţi sĕ primĕscă câţîva călugărĭ ruşĭ. Acele scrisorĭ conţinŭ şi ameninţărĭ.

Şi ce e mai tristŭ, este că autorităţile turcestĭ, neavêndŭ conştiinţă de pericolŭ, se arată dispuse a favorisa pretenţiunile acelui Gastrebof.

## Politica esternă a Italiei.

In camera italiană, deputatulŭ *Bovio* a vorbitŭ despre politica esternă. Intre altele dise:

Alianţele Italiei stau în contradicere cu dreptulŭ poporalŭ italianŭ. Italia nu póte fi martorŭ indiferentŭ la apăsarea fraţilorŭ sĕi de sânge în Austro-Ungaria. De altă parte nu credŭ, că Germania, care urmăresce ţelurĭ pangermane şi împinge pe Austro-Ungaria spre ostŭ, nu ne-arŭ părăsi, décă pofta de rĕsboiu în Francia ar dispăré. De Francia ne separă numai prpjudiţii şi nenţelegerĭ. Interesele italiane în Marea mediterana ar fi mai promovate printr'o alianţă latină-englesă, decâtŭ acum. Actuala stare e nesuportabilă, căcĭ alianţa celorŭ trei puterĭ a impusŭ popórelorŭ o pace înarmată, uare nimicesce bunăstarea materială şi spirituală a Europei. Intrebŭ: vrea guvernulŭ nostru sĕ apere pe fraţii noştri din Austro-Ungaria şi raportulŭ nostru cu Francia sĕ îlŭ readucă pe basa cea naturală? De se va face acésta, atuncĭ se va 'ncheia şi tractatulŭ de comerţŭ ce-lŭ dorimŭ şi se finesce şi persecutarea lucrătorilorŭ noştri, care desonoréză pe Francia.

Ministru-preşedinte *Crispi* rĕspunse între altele:

Nu credŭ că principele Bismarck e pangermanistŭ şi că vré sĕ 'mpingă pe Austro-Ungaria la Salonicŭ. Austria de acum 20 de anĭ a lui Metternich e mórtă şi cea de adĭ ţine cum se cuvine sémă, pe câtŭ se póte, de popórele sale. In politica sa orientală, Austro-Ungaria e condusă de recunóscerea, că independenţa statelorŭ balcanice e condiţiunea propriei sale bunăstărĭ. Italia vré cu Germania şi cu Austro-Ungaria se apere pacea şi ordinea. E singura alianţă, care corĕspunde intereselorŭ nóstre continentale, precum posiţiunea nostră maritimă numai în alianţă cu Anglia află acea promovare, de care are trebuinţă. (Mişcare.) Nicĭodată n'am negatŭ necesitatea acestorŭ alianţe. Ele suntŭ de o logică neînfrântă. Cetiţĭ scrisorile lui Bismarck către Arnim. O restaurare monarchică, scrie elŭ într'una din ele, ar împinge pe Francia la unŭ rĕsboiu agresivŭ contra Italiei, şi Germania n'ar puté suferi acésta. (Mişcare.) Da, sórtea egală a înlănţuitŭ una de alta pe Italia şi Germania; în unitatea sa Germania apĕră şi unitatea Italiei.

Asta nu-i ideologiă, ci politica minţii practice. [Aplause]. Cu Francia trăimu în cea mai bună înţelegere. [Ilaritate]. Noi nu o vomŭ ataca nicĭ-odată, dér sĕ scie că Italia vré şi trebue sĕ trăiască. Nu vremŭ monopolŭ. Marea mediterană nu e italiană, dér nicĭ franceză sĕ nu fiă. [Aplause]. Ce privesce tractatulŭ de comerţŭ cu Franţa, repetŭ că vremŭ sĕ suportămŭ jertfele ce ni se cerŭ în schimbulŭ unei despăgubirĭ corespundĕtóre: tractatulŭ din 1881 însĕ nu-lŭ putemŭ reînoì.

## Legea convocării reserviştilorŭ.

[Urmare.]

Contele Carol *Pongracz* dice că proiectulŭ de lege e necesarŭ, dér oferă prejudiţii în privinţa reserviştilorŭ. In Germania soldaţii, carĭ mai servescŭ unŭ anŭ peste cei trei, nu mai suntŭ convocatĭ în timpŭ de pace, de aceea se şi anunţă atâtŭ de mulţĭ soldaţĭ sĕ mai servéscă, încâtŭ comandele oprescŭ numai pe cei mai bunĭ. Ce privesce imputarea oposiţiei, că Ungurii suntŭ persecutaţĭ în armata comună, e neadevĕrată. Ungurii din contră suntŭ favorisaţĭ la esamenele de oficerĭ, chiar décă nu sciu bine nemţesce. Idealulŭ vorbitorului încă e de a avé Ungaria o armată unguréscă independentă, dér adĭ trebue se se dea mijlócele armatei esistente. Primesce proiectulŭ.

Ernst *Toth* dice, că motivele aduse în favorea proiectului, că adecă e necesitate de o mai bună instruire a trupelorŭ, precum şi că e posibilŭ sĕ fiă trebuinţă estraordinară, nu l'au pututŭ convinge şi de aceea respinge proiectulŭ. Vorbitorulŭ citéză unŭ şirŭ de legĭ, prin care anume prin legea glótelorŭ — s'au scurtatŭ drepturile garantate ţerii prin pactulŭ dela 1867.

Contele Albert *Apponyi* dice, că problema, ce are s'o resolve armata, constă în modŭ eminentŭ întru a apĕra interese naţionale unguresci. (Vii aplause.) Din punctŭ de vedere alŭ dreptului constituţionalŭ esaminândŭ proiectulŭ, dice că acestŭ proiectŭ de lege e o mĕsură de jumĕtate, rea din punctŭ de vedere politicŭ, periculósă din punctŭ de vedere economic; căcĭ administraţiunea de rĕsboiu primesce putere discreţionară de a spori anii de serviciu activŭ la patru, şi n'avemŭ garanţia, că în ce mĕsură se va face usŭ de acéstă putere. Acéstă sarcină e păgubitóre pentru desvoltarea economică a ţĕrii şi nedréptă pentru militarĭ: ba e temere că la aplicarea acestei mĕsurĭ va juca rolŭ protecţiunea. Dér mai periculósă e acéstă mĕsură din punctŭ de vedere alŭ dreptului constituţionalŭ, căcĭ dându-se administraţiunei de rĕsboiu putere discreţionară, se ia parlamentului ungurescŭ din mână unulŭ din cele mai importante drepturĭ ale sale. De aceea primesce proiectulŭ numai ca unŭ rĕu necesarŭ provisoriu, dér cu modificările propuse de Bolgar: altfelŭ îlŭ va respinge.

Augustŭ *Pulszky* dice, că nu suntŭ sincerĭ aceia, carĭ spunŭ că proiectulŭ de lege e unŭ mare periculŭ din punctŭ de vedere constituţionalŭ. [Mare larmă în stângă]. Parlamentulŭ nu renunţă la nicĭ unŭ dreptŭ, pentru că proiectulŭ dice, că Maiestatea Sa póte convoca pe reserviştĭ şi reserva de întregire în casŭ de trebuinţă estraordinară, şi este totdéuna cineva, care e responsabilŭ pentru actele corónei. [Emeric Hodossy: Tocmai din contră!] Vorbitorulŭ discută apoi cu stânga, care-lŭ întrébă ironicŭ, că de când e aşa seriósă. Pulszky năcăjitŭ dice, că elŭ şi când făcea parte din partida stângei a fostŭ seriosŭ; dovadă că nu se contradice, precum facŭ cei din stânga. [Mişcare 'n stânga]. In 1879 a luatŭ frontŭ contra ideii armatei unguresci naţionale, care din aceea parte a fostŭ consecventŭ prevestită. [Larmă şi strigăte în stânga estremă: Ruşine! Se vede mantaua militară!] Reflectândŭ la espectorarea lui Czirer făcute în sfera politicei estreme, că alianţele suntŭ schimbăciόse şi că amiculŭ celŭ bunŭ de adĭ póte deveni mâne un inimicŭ, dice că acéstă alianţă a fostŭ confirmată şi de noulŭ domnitorŭ germanŭ. Primesce proiectulŭ.

Kol. *Thaly* dice, că oposiţia moderată se póte bucura că Pulszky a eşitŭ din rêndurile ei. Vorbitorulŭ regretă că tinerimea universitară are între profesorĭ pe unulŭ, care se opune dorinţei generale a naţiunei: de a avea armată naţională unguréscă. (Vii aplause'n stânga.) Proiectulŭ nu-lŭ primesce, fiindŭ că împuternicesce pe ministrulŭ comunŭ de rĕsboiu a lua mĕsurĭ, pentru care nu póte fi trasŭ aci la rĕspundere. Intr'unŭ astfelŭ de ministru n'are încredere. La unŭ esamenŭ de ofiţerŭ, aspirantulŭ ungurŭ vrêndŭ sĕ rĕspundă unguresce, preşedintele comisiunei esaminătóre i-a replicatŭ: Da, ai dreptulŭ a rĕspunde unguresce, dér declarămŭ că nu înţelegemŭ nicĭ o vorbă unguresce şi decĭ nu'ţĭ putemŭ da nicĭ o clasificaţiune. Polemisândŭ cu ministru-preşedinte, nu-lŭ sfătuesce se împuşce cu tunulŭ în vrăbii, căcĭ acésta a facut'o Andrassy înaintea lui, dér sĕ împuşce cu tunurile sale vulturulŭ cu două capete. (Ilaritate'n stânga estremă.) Câtŭ timpŭ ministru-preşedinte nu va face acésta, nu primesce proiectulŭ.

Iuliu *Gyorffy* se ocupă cu cestiunea voluntarilorŭ ungurĭ pe unŭ anŭ, carĭ suntŭ în desavantagiu faţă cu cei austriacĭ, fiindŭ că nu potŭ eşi oficerĭ décă nu sciu nemţesce. Inţelege punctulŭ de stadiu alŭ lui Pulszky, d'a nu voi armată naţională, dér nu'lŭ stiméză. Şi ministru-preşedinte a înjositŭ legislativa, când a pus'o într'unŭ rangŭ cu armata. Respinge proiectulŭ.

Ministrulŭ de honvedĭ *Fejervary* rĕspunde la espectorările diferiţilorŭ deputaţĭ. Coloman Thaly a disŭ că n'are încredere în actualulŭ ministru de rĕsboiu. (Col. Thaly: In nicĭ unulŭ!) Asta nicĭ nu o aştéptă ministrulŭ de rĕsboiu! Apponyi a disŭ că modulŭ de sanare prevĕdutu prin proiectŭ e rĕu, cu tóte astea îlŭ votéză, numai se fiă provisoricŭ. Dér décă e rĕu, atuncĭ se nu-lŭ priméscă de locŭ. (Ilaritate'n drépta.) Purtarea lui Apponyi şi a partidei sale d'a nu vota nicĭ unŭ proiectŭ de lege militarŭ e nelogică, deşi strigă într'una, că totulŭ trebue se se facă pentru desvoltarea armatei ş. a. Décă totŭ ce refusă dênşii ar fi în adevĕrŭ rĕu, ce ar fi devenitŭ deja de multŭ armata?! (Ilaritate.) Rógă a se primi proiectulŭ.

După ce mai vorbì şi raportorulŭ Aurel Munnich pentru proiectŭ, acesta a fostŭ votatŭ.

# SCIRILE DILEI.

Aflămŭ cu bucuriă că starea sănĕtăţii generalului *Traianŭ Doda* se'nbunetăţesce din di în di. Medicii carĭ 'lŭ îngrijescŭ asigură, că în celŭ mai scurtŭ

---

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

8

### Din vieţa şi scrierile lui

## Nicolau Lenau.

După isvóre străine.

VI.

Sĕ urmărimŭ pe scurtŭ călĕtoriile lui din Viena la Stuttgart şi îndĕrĕtŭ.

Renumele literarŭ alŭ lui Lenau era deja stabilitŭ: de-acum înainte elŭ putea sĕ privéscă liniştitŭ în viitorŭ. Şi într'adevĕrŭ musa lui în deceniulŭ următorŭ (1833—1843) a fostŭ mai roditóre. Cu tóte acestea lui nu'i era iertatŭ sĕ vorbéscă despre o viéţă petrecută cu linişte. Adĭ îlŭ aflămŭ aicĭ, mâne colo, poimâne ér aicĭ, aşa încâtŭ poetulŭ continuându'şĭ adevĕrata sa viéţă de pribégŭ, petrecea în Stuttgart câteva lunĭ, apoi ér mergea la Viena. Reîntorcêndu-se din America prima-dată se oprì în Stuttgart, unde se afla fórte bine în casa lui *Reinbeck*, consiliarŭ aulicŭ. Domnulŭ casei era unŭ bărbatŭ fórte cultŭ şi petrecŭ multŭ şi în St. Petersburgŭ, ér soţia lui o femeă de cultură înaltă, cu spiritŭ de poetŭ pe care îlŭ eredi dela părintele sĕu Hartmann, era fórte versată în clasicii germanĭ, şi cu deosebire cetea bucurosŭ din Schiller. Dómna Reinbeck era şi pictoră renumită ilustrândŭ prin arta ei multe poesii de ale lui Lenau. In cerculŭ familiei acesteia Lenau purure fŭ întêmpinatŭ cu sentimentele cele mai delicate de iubire amicală, şi aicĭ îlŭ aflămŭ totdéuna decâte orĭ mergea la Stuttgart. De aicĭ scrie cumnatului sĕu în 13 Iuliu 1833, că trăesce fórte bine într'o odaiă ornată numai cu tablourĭ şi tipurĭ gătite de d-na Emilia Reinbeck, carĭ represintă numai suflete din poesiile lui.

In Augustŭ făcŭ o visită contelui Ales. Würtemberg cu care legà amiciţia mai de demultŭ. Domnulŭ acesta nobilŭ îşĭ câştigà renume în literatura germană prin poesiile sale întitulate „Lieder des Sturmes“, ér Lenau într'atâta îlŭ iubia, încâtŭ îlŭ privia ca pe unŭ adevĕratŭ prietinŭ alŭ sĕu. Contele şedea în Essling, orăşelŭ aprópe de Stuttgart, ca comandantŭ alŭ unui regimentŭ de cavaleriă, ér în satulŭ vecinŭ numitŭ Serach poseda o vilă frumósă de veră. Când îlŭ cercetà Lenau, la contele era chiar şi sora cea mai mică a lui, Maria, care manifestà din parte'i sentimente gingaşe faţă de poetulŭ în alŭ cărui sufletŭ se crede că din nou rĕsări tipulu frumosŭ alŭ ilusiilorŭ. Atâtŭ scimŭ signrŭ, că în „Faust“ regina Maria nu este alta decâtŭ contesa de Würtemberga.

In Septemvre, Lenau sosì éraşĭ în Viena după ce poposì puţinŭ în Gmunden. Aicĭ fŭ primitŭ cu mare bucuriă şi alaiu. Toţĭ îlŭ vedeau prospiţiândŭ fórte bine. Unii susţineau c'ar fi crescutŭ, ceea ce sora lui într'adevĕrŭ şi credea. Lenau cu privire la acésta rĕspundea: „Se póte că statura mea e mai oblă, mai dréptă; celŭ puţinŭ în privinţa morală e dreptŭ. Acum cu multŭ mai mare vioiciune şi linişte sufletéscă am ca mai înainte, ceea ce are urmărĭ binefăcĕtóre şi asupra corpului meu“. Cercurile literare de asemenea îlŭ primiră cu mare însufleţire. „Trebue sĕ rîdŭ — scrie elŭ lui Mayer — c'am trebuitŭ se călĕtorescŭ în străinătate, pentru ca aicĭ sĕ'mĭ câştigŭ valóre şi vadă. In Austria lumea se jócă cu poeţii întocmai ca cei din Brema cu ţigările. Ţigările pregătite în Brema se trimitŭ în America, acolo se prevĕdŭ cu signatură străină şi de nou le trimitŭ în patria, unde fiă-care fumătorŭ le admiră mirosulŭ minunatŭ, pe când mai înainte nu trebuiau nimĕnui“.

Lenau rĕmase în Viena la soră-sa Teresia trei lunĭ. Acesta îşĭ avea locuinţa în suburbiulŭ Alser, în casa „Schwarzspanier“, va sĕ dică totŭ acolo unde şedea şi Beethoven. Aicĭ scrise câteva poesii mai scurte şi se apucà şi de „Faust“. Continuarea dramei „Barbara Radziwill“ o lăsà deoparte, căcĭ şi fără de aceea elŭ avea cu totulŭ alte vederĭ despre dramă, ca cele comune tuturorŭ, căcĭ dicea elŭ adeseorĭ: „O revoluţia puternică are se erupă în tóte straturile societăţii. Nimicŭ nu va fi cruţatŭ, chiar nicĭ arta şi mai puţinŭ drama. Credeţi-mĕ că peste 50 de anĭ nu va mai fi teatru“.

Inainte de luna Decemvre voia sĕ'şĭ ia rĕmasŭ bunŭ dela amicii sei vienezĭ, dér intrevenindŭ o împrejurare neprevĕdută fŭ silitŭ sĕ mai rĕmână încă o lună. Imprejurarea acésta e fórte însemnată ş

timpŭ va dispăre ori-ce urmă lăsată de accesulŭ ce l'a avutŭ.

* * *

D-lŭ *N. Stanŭ*, studentŭ la facultatea teologică din Budapesta, a fostŭ promovatŭ la gradulŭ de *doctorŭ în teologiă*, specialŭ în canóne.

Felicitările nóstre!

* * *

Lunĭ, în 25 Aprilie v., a doua di de Pascĭ, s'a datŭ în sala hotelului Nr. 1 din locŭ *producţiunea arangiată de Societatea sodalilorŭ românĭ*. Producţiunea a constatŭ din esecutarea mai multorŭ cântărĭ şi declamaţiunĭ frumóse din partea membrilorŭ societăţii, ajutoraţĭ fiindŭ şi de orchestra capelei militare. Programulŭ acestei producţiunĭ a fostŭ publicatŭ deja în „Gazetă“. Publiculŭ românŭ a datŭ şi de astă dată frumóse dovedĭ despre simpatia şi interesulŭ ce-lŭ are faţă cu sodalii noştri, carĭ prin munca şi sîrguinţa lorŭ netăgăduită şi-au eluptatŭ deja unŭ titlu frumosŭ de stimă şi iubire din partea publicului. Tinerii sodalĭ, d-nii I. Em. Bobancu, I. Goga, C. Lascarŭ, N. Ionescu şi C. Decusară, carĭ au declamatŭ, au fostŭ resplătiţĭ cu aplause din partea publicului. Musica militară a încântatŭ publiculŭ cu frumósele bucăţĭ românescĭ ce le-a cântatŭ, ér corulŭ sodalilorŭ, sub conducerea d-lui profesorŭ de cantŭ N. Popovicĭ, a datŭ cele mai ne'ndoióse dovedĭ de progresŭ. Publiculŭ şi-a manifestatŭ bucuria şi mulţămirea sa prin cele mai vii aplause. D-lŭ N. Popovicĭ, la cererea stăruitóre a publicului, a cântatŭ solo afară de programŭ două frumóse bucăţĭ românescĭ, prin carĭ a seceratŭ nesfîrşite aplause. Peste totŭ disŭ, sodalii românĭ din Braşovŭ merită seriósă consideraţiune şi prin sîrguinţa lorŭ neîndreptăţescŭ a spera şi mai frumóse resultate în viitorŭ.

* * *

D-lŭ *Radu Creţulescu*, primulŭ redactorŭ alŭ diarului „L'Indépendance Roumaine“, care făcea de mai nainte parte din „Societatea ómenilorŭ de Litere“ din Parisŭ, a fostŭ numitŭ membru societarŭ. Scriitorii carĭ au presiutatŭ pe d. Radu Creţulescu, cunoscutŭ în literatura francesă sub pseudonimulŭ *Rodolphe de Vezelay*, suntŭ d-nii Hector Malot, distinsulŭ romancierŭ, şi Fortuné de Boisgobey, scrie „Românulŭ“.

Reuniunea de cântărĭ germană din Braşovŭ împreună cu corulŭ sĕu de dame va representa mâne, Sâmbătă în 12 Maiu în sala redutei de aicĭ *opera romantică* în 2 acte **„Das Nachtlager in Granada“** de Konradin Kreutzer. Precum aflămŭ solurile le vorŭ cânta d-şóra Ida Hiemesch şi domnii Ernst Hintz, Adolf Orendi, Fridericu Stenner, Zillich şi Pinkert. Costumele vorŭ fi nouĕ făcute după desemnurile dela teatrulŭ curţii din Viena. Biletele de intrare se potŭ căpĕta în libraria Dressnandt (tîrgulŭ grânelui) şi séra la cassă. După ce s'au făcutŭ pregătirĭ atâtŭ de marĭ şi minuţióse din partea numitei Reuniunĭ pentru representarea acestei frumóse opere, care acum din nou seceră succese în Viena şi alte capitale ale Europei, ne putemŭ aştepta la unŭ succesŭ câtŭ se póte de bunŭ alŭ întreprinderei şi sperămŭ, că publiculŭ de tóte naţionalităţile o va sprijini cu concursulŭ sĕu câtŭ mai viu şi numerosŭ. Opera de mai susŭ se va juca în trei serĭ şi anume: Sâmbătă în 12 Maiu n., Lunĭ în 14 Maiu şi Marţĭ în 15 Maiu.

## Atentatulŭ la palatulŭ din Bucurescĭ.

Preda Fântânaru, care a fostŭ din nou interogatŭ alaltaerĭ diminéţa, la prefectura poliţiei, de către d. judecătorŭ de instrucţiă Tătăranu, va fi depusŭ la penitenciarulŭ Văcărescĭ.

După câtŭ a pututŭ afla „Epoca“, interogatoriulŭ de alaltaerĭ n'a doveditŭ nimicŭ nou.

Fratele lui Preda Fântânaru, care fusese arestatŭ, este pusŭ în libertate, instrucţiunea ne putendŭ releva nicĭ o sarcină contra lui.

După spusele unui martorŭ ocularŭ, Preda Fântânaru când chefuia într'o cârciumă din st. Sf. Ionică, nu era însoţitŭ numai de agentulŭ poliţienescŭ, care se află acum arestatŭ, dér şi de o altă persónă a cărei urmă nu s'a găsitŭ încă.

Regele primesce mereu telegrame, din tóte unghiurile ţĕrii, prin care se înfiereză mişelesculŭ atentatŭ şi se aduce mulţămită Provedinţei că a înlăturatŭ o nenorocire. Cetăţenii dorindŭ Regelui şi Reginei viéţă îndelungată, se declară gata a apĕra tronulŭ cu sângele lorŭ contra încercărei orĭ-cărui vrăşmaşŭ alŭ lui. La palatŭ se 'nscriu ne'ncetatŭ mulţime de persóne în registrele suveranilorŭ.

## Industria de casă românéscă din comitatulŭ Hunedórei.

Dămŭ locŭ cu plăcere următórei informaţiunĭ, ce primimŭ din Deva:

**Deva, 8 Maiu 1888.**

Cu ocasiunea petrecerei Maiestăţii Sale la manevrele de astă tómnă în Deva, Archiducele *Franciscŭ Ferdinandŭ de Austria d'Este*, vĕdĕndŭ mai multe ţesăturĭ de ţerance române în casa domnului advocatŭ *Alexiu Olariu*, unde era încuartiratŭ, s'a adresatŭ către dómna casei sĕ-ĭ mijlocéscă efectuirea a 6 perdele pe séma castelului sĕu din Enns, întocmai ca cele vĕdute. Folosindu-se de ocasiune, dómna casei a atrasŭ atenţiunea Alteţei Sale asupra *„Reuniunii femeilorŭ române din comitatulŭ Hunedorii*, care are anume chiămarea de a desvolta industria de casă: în chipulŭ acesta reuniunea a primitŭ însăşĭ comanda, încredinţândŭ esecutarea vicepreşedintei sale dómnei *Lucreţa Costa-Olariu*, care apoi le-a şi trimisŭ la destinaţiunea lorŭ. Perdelele sunt de peste unŭ metru lărgime şi după motive din *Orĕştiă, Vinerea, Bârcia-mică şi Boholţŭ*, ţesute din lână şi de o rară frumseţe şi originalitate, chiar în casa şi cu supraveghiarea dómnei vicepreşedinte, de ţerance române.

Satisfăcutŭ de frumseţea ţesăturilorŭ, Archiducele mulţumesce într'o epistolă autografată, datată din Enns 3 Aprilie 1888, ce o adreséză d-nei vicepreşedinte a Reuniunei, din carea estragemŭ următórele:

„Prea onorată dómnă! Prin trimiterea perdelelorŭ atâtŭ de încântătorŭ esecutate mĭ-aţĭ făcutŭ o mare bucuriă şi prin acésta vĕ esprimŭ mulţumita mea cea mai căldurósă pentru amicabila ostenélă, ce vi-aţĭ datŭ. Acelea 'mĭ servescŭ de-o mare podóbă a castelului meu şi atâtŭ óspeţii mei câtŭ şi eu primimŭ totdéuna cu mare plăcere esecutarea elegantă şi măndră a lorŭ. Cu deosebire mĕ bucurŭ, că d-vóstră ca vice-preşedintă inaintaţĭ o întreprindere atâtŭ de patriotică, prin ceea ce daţĭ unŭ avéntŭ industriei de casă indigene a frumosului Ardealŭ şi aţĭ atrasŭ atenţiunea în cercurĭ mai marĭ, carĭ astfelŭ de întreprinderĭ le iau în considerare şi le apreţiază.....“

Într'o epistolă premergĕtóre din 18 Aprilie 1888 camerarul Alt. Sale Împĕrătesei colonelulŭ d. comite *Wurmbrand* érăşĭ se esprimă, că „orĭ unde s'au *arătată* acele perdele, au întîmpinatŭ o admiraţiune şi recunoscinţă generală“.

Felicitămŭ Reuniunea femeilorŭ române din comitatulŭ Huniădórei, şi în specialŭ pe d-na vice-preşedintă pentru succesulŭ dobênditŭ pe terĕmulŭ industriei nóstre de casă cu acéstă ocasiune!

Precum suntemŭ informaţĭ, d-na Olariu a datŭ gratuitŭ ţerancelorŭ, care au ţesutŭ perdelele, tótă érna locuinţă, iluminatŭ şi întreţinerea întrégă. Acestŭ faptŭ e destulŭ de elocuentŭ.

# SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

**Berlinŭ**, 11 Maiu. Împĕratulŭ a petrecutŭ în afară de patŭ o di bună, fiindŭ în bună disposiţiune.

Se confirmă, că cele mai nouĕ încercărĭ ale Rusiei d'a face unŭ împrumutŭ în Francia au suferitŭ naufragiu.

**Londra**, 11 Maiu. „Daily News“ e informată din Constantinopolŭ, că în cercurile oficiale se vorbesce cumcă Bismark, la dorinţa formală a împĕratului Rusiei şi alŭ Germaniei, se va adresa Porţii, ca sĕ restitue pe principele Ferdinand de Coburg alŭ Bulgariei. O astfelŭ de provocare se aşteptă în fiecare di din Berlinŭ. În acelaşĭ timpŭ se vorbesce, că Anglia sprijinesce candidatura Battenbergului.

## CUNUNIĂ.

D-lŭ *Dr. Demetriu Ciuta* şi D-şóra *Laura V. Ranta* îşĭ vorŭ serba cununia la 12 Maiu n. în Bistriţa.

Trimitemŭ felicitările nóstre tinerei părechĭ!

## Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 24 Aprilie st. v. 1888

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnote românesci | Cump. | 8.56 | Vend. | 8.56 |
| Argintŭ românescŭ . | „ | 8.50 | „ | 8.54 |
| Napoleon-d'orĭ . . . | „ | 10.02 | „ | 10.05 |
| Lire turcescĭ . . . | „ | 11.30 | „ | 11.35 |
| Imperialĭ . . . . . | „ | 10.30 | „ | 10.35 |
| Galbinĭ . . . . . . | „ | 5.89 | „ | 5.92 |
| Scris. fonc. „Albina“ 6% | „ | 101.— | „ | —.— |
| „ „ „ 5% | „ | 95.— | „ | 95.50 |
| Ruble rusescĭ . . . | „ | 106.— | „ | 105.— |
| Discontulu . . . . | | 6½—8% pe anŭ. | | |

## Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Maiu st. n. 1888.

| | |
|---|---|
| Renta de aurŭ 4% | 97.55 |
| Renta de hârtia 5% | 85.70 |
| Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare | 150.25 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) | 95.75 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) | 126.— |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) | 114.50 |
| Galbenĭ împĕrătescĭ | 5.95 |
| Napoleon-d'orĭ | 10.03 |
| Bonurĭ rurale ungare | 105.— |
| Bonurĭ cu clasa de sortare | 104.80 |
| Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişu | 104.50 |
| Bonurĭ cu cl. de sortare | 104.50 |
| Bonurĭ rurale Transilvane | 104.20 |
| Bonurĭ croato-slavone | 104.50 |
| Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguresců | 99.50 |
| Imprumutulu cu premiulŭ unguresců | 122.— |
| Acţiunile băncei de creditŭ ungur. | 279.50 |
| Acţiunile băncei de creditŭ austr. | 280.10 |
| Renta de hârtiă austriacă | 79.10 |
| Renta de argintŭ austriacŭ | 80.35 |
| Renta de aurŭ austriacă | 110.10 |
| Losurĭ din 1860 | 133.— |
| Acţiunile băncei austro-ungare | 872.— |
| Mărcĭ 100 imp. germane | 62.12½ |
| Londra 10 Livres sterlinge | 126.50 |
| Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului | 124.20 |

## Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 24 Aprile st. v. 1888.

| | Cump. | vend. |
|---|---|---|
| Renta romana 5% | 91— | 92.¼ |
| Renta rom. amort. 5% | 89.— | 90.¾ |
| Renta convert. 6% | 90.— | 90.¾ |
| Impr. oraş. Buc. 20 fr. | 35.— | 38.— |
| Credit fonc. rural 7% | 105.— | 104.— |
| „ „ „ 5% | 89.¾ | 70.¼ |
| „ „ urban 7% | 103.— | 103.¼ |
| „ „ „ 6% | 96.— | 97.— |
| „ „ „ 5% | 85.½ | 86.— |
| Banca naţ. a Rom. 500 Lei. | —.— | —.— |
| Ac. de asig. Dacia-Rom. | —.— | —.— |
| Ac. de asig. Naţională. | —.— | —.— |
| Auru contra bilete de bancă | 15.¾ | 16.— |
| Bancnote austr. contra auru. | 2.— | 2.2— |
| Auru contra argintu sĕu bilete | 15.¾ | 16.— |
| Florinŭ valóre austriacă | 2.— | 2.2 |

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
**Dr. Aurel Mureşianu.**

de-o influinţă hotărîtóre pentru întrégă viéţa sa ulterioră. Relaţiunile dintre Goethe şi celebra femeiă „Frau von Steinhoh“ se vedură în a doua ediţiă între Lenau şi o altă femeiă. Acésta era L. Sofia, fiica unui consiliarŭ aulicŭ şi femeia unui bărbatŭ renumitŭ prin activitatea sa literară şi prin înalta posiţiune ce-o ocupa în Viena.

E de însemnatŭ, că Lenau înainte de acésta de două orĭ s'a întîlnitŭ cu ea, dér nicĭ-odată nu i-a atrasŭ atenţiunea lui. Prima întîlnire a fostŭ în 1820, când Sofia era numai de 12 anĭ şi pe când Lenau se afla în casa prietenului sĕu Kleyle ca instructorŭ. A doua oră vĕdŭ pe tînĕra fată la 1825, chiar în casa ei părintéscă, dér cunoscinţă mai de aprópe nicĭ acum nu făcură unulŭ cu altulŭ. În Lenau acum începŭ a reinvia amorulŭ, unŭ amorŭ fără de sĕmĕnŭ, dér ce folosŭ, căcĭ ea era deja soţia altuia. Bărbatulŭ ei însuşĭ dori, ca poetulŭ sĕ facă cunoscinţă cu ei; ilŭ chiămă decĭ la casa lui, unde Lenau află raiulŭ şi iadulŭ tot odată, şi unde pribegindŭ în lume ducea cu sine o astfelŭ de luptă sufletéscă, ce nu l'a părăsitŭ până la mormêntŭ.

Înainte de 1834 ilŭ aflămŭ érăşĭ la Stuttgart, de acĭ merse în Weinsberg la amiculŭ sĕu Kerner, unde lucră câteva sĕptĕmânĭ cu mare diliginţă. Audindŭ aicĭ, că Zeidlitz, cunoscutulŭ poetŭ vienezu, renunţă de-a redige almanachulŭ anunţatŭ „Vesta“, întrebă de cumnatulŭ sĕu printr'o epistolă, că óre nu-lu vorŭ încredinţa pe elŭ cu redactarea, pentru ca astfelŭ sĕ'şĭ pótă avé o posiţiune sigură în Viena. În Maiu încheiă contractŭ cu Cotta pentru ediţia a doua a poesiilorŭ, oferindu-i editorulŭ 1000 de fl. În Augustŭ călĕtorĭ cu familia Reinbeck la „Salzkammergut“ şi înainte de Septemvre sosi în Neuberg ca sĕ vadă fabrica cea renumită de ferŭ, unde cumnatulŭ sĕu Schurz era aplicatŭ ca funcţionarŭ. Acolo făcură vênătóre de căpriore şi după câteva dile merse érăşĭ la Viena, de unde'i scrie lui Schurz: „Iubite cumnate! Ipocondria prinde în mine rădĕcinĭ totŭ mai adêncĭ. Totulŭ e'nzadarŭ“. Pe timpulŭ acesta mama lui Schurz vĕdĕndŭ espresiunea sĕlbatică şi neobicĭnuită a feţii lui Lenau, dise: „Dómne Dumnedeule, d-nulŭ Niembsch pare ca şi cum ar fi alienatŭ“. De altmintrelea acesta nu este primulŭ casŭ în care Lenau de pe espresiunea feţii semĕna unui nebunŭ. De multe orĭ în decursulŭ călĕtoriei neplăcêndu-i óspele de care era însoţitŭ, ilŭ ameninţa cu aceea că se făcea nebunŭ, şi apucăturile acestea, putemŭ dice copilărescĭ, în mai multe rândurĭ i-au şi succesŭ, aşa câtŭ óspele neconvenabil lui se depărta de lângă elŭ. Semnele acestea înse, precum vomŭ vedé mai târdiu, se prefăcură în grozavă realitate.

Dér elŭ nicĭ de astă dată nu rĕmase în Viena, decâtŭ numai câteva lunĭ, căcĭ deja în 19 Noemvre părăsi capitala. Elŭ nu'şĭ luă rĕmasŭ bunŭ dela nicĭ unulŭ dintre amicii sĕi. În Stuttgart librăria Brodhag plănuia unŭ aşa numitŭ „Frühlings-Almanach“ ce avea sĕ cuprindă o colecţiune de poesii, cu a cărui redactare era sĕ'lŭ însărcineze pe Lenau. Dér în dina de „Anulŭ nou“, când îşĭ petrecea la casa lui Reinbeck, i se făcŭ aşa de rĕu, încâtŭ trebuiră sĕ-i aducă unŭ medicŭ. Bóla sa consta într'o batere de inimă vehementă, care pentru câteva sĕptĕmânĭ ilŭ legă de patŭ. Luna Aprilŭ o petrecŭ érăşĭ în Viena la amiculŭ sĕu Anton Auesperg, cu care trăia în cea mai strînsă legătură de prietenia, aşa câtŭ ei se şi învoiră a trăi de acĭ înainte laolaltă dedicându'şĭ dilele poesiei, dér şi planulŭ acesta ca şi altele au fostŭ numai unŭ visŭ înşelătorŭ.

Véra o petrecŭ parte în comunitatea vecină cu Viena, Hütteldorf, parte prin regiunile romantice ale Stiriei. Se ocupa cu studii serióse şi anume cu *aestetica*, fiindcă pe atuncĭ voia sĕ ocupe catedra de bellearte dela „Theresianum“. Doră ar fi şi căpĕtat'o de cumva ambiţiunea lui nu i-ar fi pusŭ piedecă. Elŭ aştepta sĕ fiă invitatŭ, pe când postulŭ ilŭ recerca sĕ'şĭ înaintéze în persónă rugarea. Dér fiindcă acésta nu s'a întîmplatŭ, elŭ nu şi-a bătutŭ capulŭ cu de-alŭ-de astea şi decĭ în Noemvre se reîntórse érăşĭ în Stuttgart unde redactă în timpŭ de doi anĭ de dile „Frühlings-Almanach“-ulŭ.

(Va urma.)

**Numere singuratice** din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross,** în librăria **Nicolae Ciurcu** și **Albrecht & Zillich.**



## Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie dresaa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei.“ precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

*Administrațiunea „Gaz. Trans.“*